

Слід відзначити, що фактично головним критерієм прийняття рішення про вибір системи оподаткування є контроль рівня рентабельності. Спрощена система оподаткування, яка прив'язує рівень податку до рівня доходу підприємства, є більш вигідною для підприємств з високим рівнем рентабельності. Тобто для обрання цієї системи рентабельність діяльності повинна перевищити певний граничний рівень.

Тобто, якщо підприємство своєю метою ставить мінімізацію розміру податку, можна сформулювати правило, що підприємство має перейти на спрощену систему оподаткування у випадку, коли при дозволеному рівні доходу рівень рентабельності перевищує певний рівень, розмір якого визначається співвідношенням ставки єдиного податку та ставки податку на прибуток. В умовах існуючої ставки податку на прибуток в розмірі 18% від суми прибутку та ставки єдиного податку для третьої групи в розмірі 5% від суми доходу, граничний рівень рентабельності, перевищення рівня якого є критерієм переходу до спрощеної системи оподаткування, є рентабельність на рівні 28%.

Слід відзначити, що рівень рентабельності може мати незначну поправку на вартість послуг з ведення обліку, якщо для цього залучаються сторонні виконавці, однак таке корегування є незначним та несуттєвим.

Ще однією важливою умовою переходу на загальну систему оподаткування при рівні рентабельності, меншому за граничний рівень, є можливість повного, точного та об'єктивного відображення в обліку всіх існуючих витрат. Наявність значних розмірів непрозорих витрат є фактором обрання спрощеної системи оподаткування.

Таким чином, можна сказати, що використання спрощеної системи оподаткування сьогодні не є безумовним показником оптимізації розміру податкового навантаження на підприємство навіть, якщо підприємство за обсягами діяльності потрапляє до однієї з груп, що мають право сплачувати єдиний податок незалежно від фактичного фінансового результату діяльності.

СПРОЩЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ: МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ

*Онiсiфорова В.Ю., к.е.н., доцент
Харкiвський нацiональний автомобiльно-дорожнiй унiверситет*

В сучасних умовах в Україні все більшого поширення набуває використання спрощеної системи оподаткування підприємств, відповідно до якої розмір податку встановлюється не в залежності від фінансового результату діяльності, а залежно від обсягів доходу, що отримує підприємство протягом року. Така система є значно простішою в реалізації для невеликих підприємств з точки зору організації та вартості ведення обліку доходів та витрат.

Спрощена система оподаткування була певною вимогою часу і була одним із заходів зменшення податкового тиску на підприємства та

стимулювання ділової активності в економіці, а також дієвим інструментом зниження рівня безробіття. Однак на сьогодні спрощена система набула й негативних рис через те, що її все частіше використовують власники підприємств для мінімізації податкового навантаження і особливо розміру сплачуваного єдиного соціального внеску.

Розглянемо макроекономічні наслідки функціонування спрощеної системи оподаткування підприємств:

- надходження до бюджету від податку з фізичної особи підприємця в переважній більшості випадків менші за розмір можливого податку з доходів громадян, навіть за умови отримання мінімальної заробітної плати;

- сплата єдиного соціального внеску в переважній більшості випадків лише в мінімальному розмірі, незалежно від реальних обсягів доходу підприємця;

- зловживання роботодавцями, які свідомо оформлюють трудові відносини шляхом відкриття ФОП працівникові задля мінімізації суми єдиного соціального внеску;

- неспроможність фондів соціального захисту виконувати фінансові зобов'язання без залучення коштів державного бюджету, який, в свою чергу, також недоотримує кошти через зловживання у використанні спрощеної системи оподаткування;

- загальна тенденція до збільшення рівня торгівельних націнок у зв'язку з прив'язкою розміру податку виключно до розміру доходу підприємства.

Таким чином слід відзначити, що існування спрощеної системи оподаткування є важливою умовою функціонування економіки України, однак на сьогодні необхідним є формування системи заходів з метою недопущення зловживань у її використанні через значні негативні наслідки для економіки.

Література:

1. Юрій С.М. Податкова система України: становлення та розвиток. *Чернівецький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету*. Ч II. 2013. С. 1-5.

2. Соскін О.І. Трансформація податкової системи в контексті формування сучасної економічної моделі України. *Журнал «Економічний часопис-XXI»*. 2010. № 34. С. 7-14.

3. Швець Ю.О., Завальнюк А.О. Податкові реформи в країнах ЄС: переваги, недоліки їх впровадження в податкову систему України. *Європейський вектор економічного розвитку*. 2016. №2 (21). С. 126-134.